3. november
JUST TRŽAŠKI

Sveti Just je mučenec. Obstaja opis njegovega mučeništva, po katerem naj bi bil sicer kristjan že od rojstva. Živel je v Ogleju za časa cesarja Dioklecijana in Maksimijana, se pokoril in med ljudi delil miloščino. Ko je izbruhnilo preganjanje kristjanov, ga je takratni cesarski namestnik Manacij dal privesti pred sodišče in mu zaukazal, naj se podvrže cesarskim ukazom o čaščenju bogov. Just pa je kljub grožnjam s smrtjo svojo vero branil mirno in odločno. Obsodili so ga in vrgli v morje, potem ko so mu prej obtežili roke in noge s svinčenimi utežmi. Po vsej verjetnosti se je to zgodilo 2. novembra 303. Morski valovi so truplo naplavili na tržaško obrežje. Neki duhovnik, Sebastijan po imenu, je bil na to dogajanje opozorjen v nočni prikazni. Zbral je nekaj vernih meščanov in z njimi odšel iskat mučenčevo truplo. Ko so ga našli na obali, so ga nedaleč od tam, na varnem kraju, pokopali. Listina iz leta 1040 trdi, da je svetnikovo truplo počivalo v stolnici. 17. aprila 1624 je škof Rinaldo Scarlicchi dal truplo pregledati in potrditi pristnost. Prav po Justu se tako sedaj imenuje stolnica in svetnik je tudi zavetnik tržaškega mesta. Stari kip iz 14. stoletja je mogoče videti v posebni edikuli v cerkvenem stolpu.

10. november
LEON VELIKI

Ni znano, kdaj in kje je bil ta veliki papež rojen. Kristusovo Cerkev je vodil 21 let. Že pred izvolitvijo za papeža je opravljal odgovorne službe v rimski Cerkvi. Odlikoval se je po temeljiti bogoslovni izobrazbi, izredni iznajdljivosti, znal se je hitro odločati in imel je dober posluh za potrebe časa. Kot naslednik apostola Petra je na škofovski sedež v Rimu sedel 29. septembra leta 440. V svojem govoru ob škofovskem posvečenju je rekel: »O Bog, slišal sem glas tvojega klica in sem se zbal; premišljal sem o delu, ki si mi ga naložil, in sem se ustrašil. O ti, ki si mi naložil to težko breme, nosi ga z menoj, te prosim! Bodi mi vodnik in opora! Daj mi moči, ko si me poklical!« V dolgih letih papeževanja je imel Leon veliko priložnosti, da je kot najvišji pastir Cerkve branil in varoval čistost vere. V tako imenovanih kristoloških bojih (bogoslovnih prepirih o Kristusovi človeški in Božji naravi), je papež Leon z vso jasnostjo razložil nauk o dveh naravah v Kristusu: da je Kristus pravi Bog in tudi pravi človek v eni osebi. Ta nauk je bil slovesno razglašen na sinodi v Kalcedonu ob azijski obali Bosporja, ki velja kot 4. vesoljni cerkveni zbor ali koncil (451). Papež Leon, ki si je zaradi svojih izrednih zaslug za Cerkev in za svetno družbo zaslužil naziv Veliki, je umrl 10. novembra leta 461. 8. maja leta 2025 je bil izvoljen 267. Petrov naslednik, kardinal Robert Francis Prevost, ki si je izbral papeško ime

16. november
MARJETA ŠKOTSKA

Marjeta je odraščala na škotskem dvoru in se razvila v prikupno dekle. Bila je lepa ne le po postavi, ampak tudi po značaju. Kralj jo je vzljubil in zasnubil, ko ji je bilo 24 let. Z novo kraljico se je začela doba miru za vso deželo. Kralja Malkolma, ki je pred poroko živel večinoma na vojskah in na lovu, je znala žena Marjeta z modrostjo in dobroto miriti, voditi in žlahtniti, da je pričel opuščati stvari, ki jih je počel prej. Blagodejni Marjetin vpliv se je poznal ne le v družinskem, ampak tudi v državnem življenju. Kakor je bila Marjeta skrbna vladarica vse dežele, tako je bila tudi vzorna mati in vzgojiteljica svojih otrok, šestih sinov in dveh hčera. Hotela je, da bodoči knezi dobijo tako vzgojo, da jih bodo podložniki lahko spoštovali in cenili, zato jim je priskrbela najboljše učitelje in vzgojitelje. Velikodušno je skrbela za bolnike in reveže. Veliko je potovala po deželi, da se je na lastne oči prepričala, če se kje godi krivica, in je delila pomoč, kjer je bila najbolj potrebna. Pri vsem tem ni čudno, da jo je ljudstvo vzljubilo in jo oboževalo. Ko je bila stara 46 let in so bili mož in sinovi v vojski, je hudo zbolela. Šest mesecev je junaško prenašala neznosne bolečine. Izvedela je, da sta v boju z Angleži padla njen mož in najstarejši sin. Tri dni za njima, 16. novembra 1093, je tudi ona umrla.

26. november
LEONARD PORTOMAVRIŠKI

Rodil se je 20. decembra 1676 v mestu Porto Maurizio ob ligurski obali, ki se danes imenuje Imperia. Njegovo krstno ime je bilo Paolo Casanuova. Bil je zelo nadarjen fant in oče, pomorski kapitan, ga je poslal v Rim študirat medicino. Paolo pa se je natihoma pripravljal na redovniški poklic. Ko mu je bilo enaindvajset let, je vstopil k frančiškanom in dobil ime Leonardo da Porto Maurizio (Portomavriški). Po mašniškem posvečenju je bil nekaj časa profesor modroslovja v samostanski šoli, vendar ga je mikalo, da bi odšel v misijone. Želja se mu je izpolnila le deloma: s tridesetimi leti je nastopil naporno in odgovorno poslanstvo ljudskega misijonarja v domovini, ki ga je z veliko gorečnostjo opravljal vse do konca svojega življenja. Brž na začetku je nevarno zbolel. Ko ni bilo več upanja, da bo ozdravel, se je zaobljubil Materi Božji, da se bo do zadnjega diha posvetil reševanju grešnikov z ljudskimi misijoni, če ozdravi. Marija je njegovo prošnjo uslišala, on pa je držal svojo besedo. Pridigal je tako prepričljivo in s tako vnemo, da so bili ljudje pretreseni. Med pridigami je pogosto objel veliko razpelo s Križanim tako prisrčno, da so navzoči jokali, prosili Boga usmiljenja. Še tako zakrknjene grešnike je znal ganiti, da so se spreobrnili. Na vso moč je pospeševal pobožnost križevega pota. Umrl je 26. novembra 1751 v samostanu San Bonaventura v Rimu.